

INFORME DE SÍNTESI: LA GOVERNABILITAT EN EL MARESME

DEBAT ESTRATÈGIC SOBRE LA MILLORA DE LA GOVERNABILITAT	2
1. QÜESTIONS CRÍTiques DE LA GOVERNABILITAT AL MARESME	3
ORGANITZACIÓ TERRITORIAL	4
RESIDUS	5
AIGUA – ABASTAMENT	6
AIGUA – SANEJAMENT	7
AIGUA – RIERES	8
TRANSPORTS	8
SEGURETAT	9
EDUCACIÓ	9
SANITAT	9
CULTURA	10
LLEI DEPENDÈNCIA	10
PROMOCIÓ ECONÒMICA	11
ADMINISTRACIÓ OBERTA	11
2. CONCLUSIONS DEL DEBAT ELABORADES PER L'EQUIP TÈCNIC DEL PLA	14

Debat estratègic sobre la millora de la governabilitat

El passat 12 d'abril va tenir lloc la presentació i debat sobre la millora de la governabilitat del Maresme a la seu del Consell Comarcal. Va estar presidit pel Sr. **Eladi Torres**, gerent del Consell Comarcal del Maresme. Hi van assistir una dotzena de gerents d'institucions públiques i privades del Maresme.

Aquest debat estratègic és el darrer d'una sèrie de set debats programats dins del Pla Estratègic del Maresme 2015. El Consell Comarcal del Maresme, com a promotor d'aquesta iniciativa, vol integrar les voluntats, capacitats i expectatives de tots els agents que actuen en el territori, tant administracions públiques com agents socials i econòmics.

Experts assistents al Debat de Governabilitat

nom	cognom	càrrec	entitat - institució
Presideix:			
Sr. Eladi	Torres	Gerent	Consell Comarcal del Maresme
Modera:			
Sr. Andreu	Ulied	Expert - M2015	MCRIT
Participants (ordre alfabètic)			
Sr. Joan	Bellavista	Gerent	Consorci Port de Mataró
Sr. Javier	Cisneros	Coordinador de Projectes Estratègics	CCM
Sra. Maria	Fradera	Directora Acadèmica	Centre de Normalització Lingüística Mataró-Maresme
Sr. Fernando	García	Director Tècnic	SIMMAR
Sra. Ana Cris	Gilaberte	Gerent	Consorci Promoció Turística Costa del Maresme
Sra. Montse	Grau	Gerent	Parc de la Serralada Litoral
Sra. Mar	Isla	Directora Acadèmica	Escola Universitària del Maresme (EUM)
Sra. Mercè	López	Gerent	Fundació Turística Santa Susanna
Sr. Jaume	Sagrera	Director	Consell Esportiu del Maresme
Observadors			
Sr. Joan	Catà	Expert - Assessor comunicació	
Sra. Maria	Xalabarder	Tècnic	MCRIT

L'objectiu de la reunió de treball tècnic és recollir la vostra opinió sobre els projectes estratègics plantejats pel Pla a fi d'assolir **Un Maresme AMB Barcelona**.

Objectiu: Integrar el Maresme més eficientment en l'organització territorial metropolitana de Barcelona.

Projectes a debat:

- Consell Comarcal com a Consorci de Consorcis
- Formalitzar el Lobby Maresme: Oficina M2015 per al seguiment de projectes estratègics
- El Maresme a l'AMB i a la RMB (geometria variable, organització per sectors i projectes)

Abans d'abordar aquestes qüestions, el Sr. Andreu Ulied va centrar els temes de debat i va presentar les conclusions inicials del procés Maresme 2015. A continuació, Eladi Torres, presenta una diagnosi de síntesi sobre el model organitzatiu de l'Administració local i supramunicipal existent, així com propostes per a la seva millora, i s'obrí el debat als assistents.

1. QÜESTIONS CRÍTIQUES DE LA GOVERNABILITAT AL MARESME

El projecte de nou Estatut de Catalunya que ha aprovat les Corts Generals marca els principis rectors de l'ordenació territorial i administrativa de Catalunya, que una llei posterior ha de desenvolupar. El paper de les futures Vegueries, el dels Consells Comarcals, el de l'Àrea metropolitana de Barcelona, i en el l'àmbit de les més de 2.200 entitats local que existeixen a Catalunya, definir especialment com s'encaixen més de 250 entitats supramunicipals són reptes que caldrà definir en els propers anys.

El marc de relació comarcal que constitueix el **Consell d'Alcaldes** del Consell Comarcal del Maresme, s'ha mostrat **poc resolutiu alhora de definir projectes estratègics compartits**; per exemple, les qüestions lligades a la renovació de la façana marítima, pràcticament assolida a Barcelona, molt avançada a Sant Adrià, Badalona, en curs a Mataró, no tenen encara ni un projecte ni una forma de finançament clara de Mataró a Barcelona, el territori que fou, precisament, el més dinàmic i empenedor de Catalunya i d'Espanya al llarg del segle XIX. En canvi, sí hi ha iniciatives recents de les administracions locals, que evidencien una clara **capacitat d'acció en causes comunes**: diversos municipis del Maresme Central han constituït recentment una **taula de treball al voltant de la riera d'Argentona**, per debatre i impulsar projectes d'ordre territorial com la restauració de la riera. Paral·lelament, Mataró forma part activa de l'anomenat **Arc Metropolità**, amb Granollers, Sabadell, Terrassa, Martorell, Vilafranca i Vilanova, que ha resultat ser un eficaç *lobby*, tant en la discussió del finançament del transport públic, com en la promoció del projecte de *ferrocarril orbital*, o en les discussions sobre l'organització territorial metropolitana. D'altra banda, la comarca té exemples prou vàlids de gestió mancomunada: els consorcis sanitaris, el Consorci de residus, el Consorci Turístic gestionen pressupostos multimilionaris.

En general, el model de gestió i organització dels serveis públics actualment vigent ha estat constituït més per l'evolució sectorial de les diferents polítiques i administracions actants per solucionar problemes puntuals a mida que aquests es presenten, més que no pas com una planificació coherent del conjunt d'instruments i organitzacions existents al nostre país.

La Llei de Règim Local, regulen i preveuen diferents formes d'associació entre l'aspecte públic i el privat.

- **Mancomunitats i agrupacions d'ajuntaments**: és l'agrupació de dos o més ajuntaments, també es pot afegir la Generalitat.
- **Consorcis Urbanístics**: és l'agrupació d'ajuntaments amb persones o entitats públiques o privades. Aquests no poden formular ni executar Plans Generals.
- **Gerències Urbanístiques**: és una de les figures més flexibles i àmplies. Les pot constituir qualsevol administració, estatal, autonòmica, local i institucional, o més d'una alhora. També les mancomunitats poder crear gerències.
- **Societats Urbanístiques** Les administracions urbanístiques poden crear, conjunta o separadament societats anònimes.
- **Entitats Urbanístiques Col·laboradores** Tots els ciutadans afectats per un procés urbanitzador, poden constituir aquestes entitats: juntes de compensació, associacions administratives de propietaris i entitats de conservació.
- **Comunitats de municipis**: per la gestió de serveis

ORGANITZACIÓ TERRITORIAL

⇒**Qüestió crítica:** Manca de coordinació, redundància d'actuacions i agents amb funcions similars al territori

⇒**Qui intervé?**

Ajuntaments
 CCM ---- Oficina del Pla estratègic del Maresme
 CCBarcelonés
 AMB = MMAMB + EMT + EMA La Mancomunitat de Municipis, l'Entitat del Transport i l'Entitat del Medi Ambient formen l'entramat institucional que gestiona la prestació de determinats serveis d'àmbit supramunicipal de 36 ajuntaments que conformen l'AMB.
 Generalitat: delega competències
 Diputació de Barcelona: d'ona suport als municipis compta amb finançament

⇒**Com és la gestió?**

Serveis de prestació obligatòria dels municipis del Maresme

Mida municipi	Municipis	Serveis obligatoris (acumulats)
	Tots els municipis	Enllumenat públic Cementiri Recollida de residus Neteja viària Abastiment domiciliari d'aigua potable Clavegueram Accés als nuclis de població Pavimentació de les vies públiques Control d'aliments i begudes
< 5.000 habitants	Òrrius, Sant Iscle de Vallalta, Sant Cebrià de Vallalta, Caldes d'Estrac, Santa Susanna, Dosrius, Cabrera de Mar, Sant Pol de Mar, Sant Vicenç de Montalt	
> 5.000 habitants	Cabrils, Teià, Arenys de Munt, Tiana, Palafròls, Vilassar de Dalt, Alella, Montgat, Sant Andreu de Llavaneres, Premià de Dalt, Argentona, Canet de Mar, Tordera Arenys de Mar, Malgrat de Mar, Calella, Vilassar de Mar	Parcs públics Biblioteca pública Mercats Tractament de residus
>20.000 habitants	Masnou, el Pineda de Mar, Premià de Mar	Protecció civil Prestació de serveis socials Prevenció i extinció d'incendis Instal·lacions esportives d'ús públic Escorxador
>50.000 habitants	Mataró	Transport urbà col·lectiu de viatgers (també els que siguin capital de comarca) Protecció del medi ambient

Font: Mcrit. Nota: segons article 26 de la Llei Reguladora de les Bases del Règim Local

El CCM a través de l'*Oficina del Pla estratègic del Maresme* i el *Servei de Planificació i Estudis* impulsarà tots els projectes definits en el Pla estratègic del Maresme 2015 i farà les anàlisis tècniques dels plans i programes d'abast comarcal o supramunicipal necessàries.

També a través del *Servei d'informació als Municipis (SIM)* i de l'*Assistència a la Gestió Pública local* i el *Desenvolupament de projectes de sistemes d'informació* es dona suport als Ajuntaments amb eines teòriques-pràctiques per innovar i millorar la gestió municipal. En aquesta línia el *Servei de gestió agregada de compres* també té aquesta funció pràctica de generar estalvi i eficiència en l'adquisició de bens o serveis pels ajuntaments.

⇒Com hauria de ser la gestió?

- Els Consells comarcals com a òrgans de gestió, supervisió, atorgament de concessions, control de qualitat
- Millorar la cooperació dels gestors supramunicipals per millorar l'eficiència i generar sinèrgies
- Millorar la informació i la transparència redundarà en la qualitat democràtica
- Compartir sistemes de control de qualitat.

RESIDUS

Les polítiques de reducció de la producció de residus, de recollida selectiva i de revalorització no han estat fins el moment prou eficients, en part per manca d'educació ambiental o per deficiències en els serveis. Les característiques particulars de cada municipi fan que els sistemes de recollida hagin de ser també diferents; mentre alguns municipis (Vilassar de Mar, Canet...) apliquen el "porta a porta".

⇒**Qüestió crítica:** Duplictat de funcions entre CCM i Consorci per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme

⇒Qui intervé?

Ajuntaments: alguns fan recollida porta a porta
CCM: recollida selectiva de residus ---- SIMMAR, SL
CTRSUM: gestió Incineradora

⇒Com és la gestió?

La normativa sobre règim local estableix la recollida i valorització dels residus com un dels àmbits més clars en què els municipis han de dur a terme actuacions i prestacions de manera obligada, bé individualment, bé associats. En general, per als municipis del Maresme la gestió dels residus: recollida i tractament, és una tasca difícil i molt costosa, a la qual hi han de dedicar una part important del pressupost.

Tots ells presenten trets específics, que dificulten o impossibiliten en força casos l'exercici efectiu de les previsions normatives actuals. La majoria no superen els 5.000 habitants, és a dir, tenen una estructura organitzativa reduïda i una dotació de recursos econòmics i tècnics insuficient. Això, a més de complicar la prestació dels serveis bàsics comporta, normalment, que no tinguin una regidoria de medi ambient —les funcions que s'assignen habitualment a aquesta en els ajuntaments mitjans o grans queden integrades en alguna altra— i que les qüestions ambientals no es considerin prioritàries.

La gestió dels residus que duu a terme *l'Entitat de Residus de Catalunya* mitjançant el *Servei de Prevenció i Planificació de Residus* està emmarcada en les directives europees en matèria de residus, el Plan Nacional de Residuos Urbanos 2000-2006, el Programa de Gestió de Residus Municipals de Catalunya (PROGEMIC) i els objectius establerts en el Programa Metropolità de Gestió de Residus Municipals (PMGRM) aprovat per l'Entitat i les seves revisions bianuals.

Les principals fonts de **finançament de la gestió** dels residus són la Taxa Metropolitana de Tractament (TMTR) i els ingressos obtinguts en virtut de la Llei 11/97 de 24 d'abril d'Envasos i Residus d'Envasos (LERE) per a la valorització d'envasos.

Aquesta llei finança també les recollides selectives de les fraccions de paper-cartró, vidre i envasos i es vehicula mitjançant convenis amb *l'Agència de Residus de Catalunya* i *Ecoembalages* o *Ecovidrio*, segons la fracció, i la participació de les Entitats Locals, seguint el model dels Sistemes Integrats operatius a tot Espanya. L'any 1999, un cop aprovat el conveni amb Ecoembalages que permetia en part el seu finançament es va desplegar de forma generalitzada la recollida d'envasos lleugers a l'àmbit metropolità de cara a col·laborar amb els ajuntaments en el seu desplegament, el que ha comportat el consegüent increment en la recollida selectiva.

Al juny del 2003 el Parlament va aprovar la creació d'un cànon de deu euros per tona de residus que es dipositen als abocadors. El Fons de Gestió de Residus va recaptar per aquest concepte més de 20 milions d'euros, que després s'han invertit en noves instal·lacions de gestió de residus o s'han repartit entre els municipis que apliquen de manera més eficient les noves polítiques de recollida selectiva i reciclatge.

El DMAH va anunciar un projecte de llei en tramitació per a crear dos nous "cànon ecològics", que s'aplicaran als residus municipals que s'incineren i a la runa de construcció que va a parar als abocadors

controlats. Aquests dos nous tributs, juntament amb el cànon sobre els residus que es dipositen en abocadors (ja en vigor), han de servir per finançar les infraestructures de tractament de residus i "incentivar un comportament més respectuós amb el medi ambient, per afavorir el desenvolupament de les mesures de minimització i de valorització dels residus". La proposta del departament de Medi Ambient estableix que el cànon sobre la incineració serà de 5 euros per tona de residus cremats i manté en 10 euros per tona el cànon d'abocament. Així doncs, la modificació legislativa continuarà beneficiant els municipis que fan servir les plantes incineradores (en especial a l'àrea metropolitana). En el mateix sentit, el projecte de llei en procés d'informació pública deixa oberta la possibilitat que els Fons de Gestió de Residus (quantitat que es recapta amb aquests tributs) sigui utilitzat per millorar les plantes incineradores existents (una possibilitat no prevista per la normativa vigent).

Una segona novetat del projecte de llei en tramitació és el cànon sobre "la deposició de residus de la construcció", que pretén finançar les instal·lacions de tractament d'aquest tipus de runa i incentivar-ne la minimització i reutilització. Així, els constructors o gestors que dipositin runa en abocadors controlats hauran de pagar un cànon de 3 euros per tona. El departament de Medi Ambient calcula que a Catalunya es produeixen cada any uns 6 milions de tones de runa de construcció. A l'àmbit metropolità de Barcelona, per exemple, l'any 2003 es van recollir en abocadors controlats uns 3 milions de tones de runa.

L'estat d'execució del PMGRM

El PMGRM estableix uns objectius per a les recollides selectives, i preveu unes instal·lacions i uns sistemes de tractament de residus versàtils i flexibles, tot això dins d'una estratègia que prima la minimització i prevenció de la generació de residus i que preveu per l'horitzó 2006 el 60% de reciclatge, en un escenari en el que la generació de residus haurà decregut.

El Programa fixa uns objectius per al període 1997-2006 i preveu un procés de revisions bianuals. La primera revisió bianual 1998-1999, es va publicar en un document que inclou també les propostes d'actuació per al bienni 2000-2001. En sessió de 22 de juliol de 2004 el Consell Metropolità va aprovar l'inici dels tràmits d'una nova revisió.

Els objectius del PMGRM es basen en un enfocament més eficient en la reducció en origen, la màxima recirculació dels materials, la potenciació de la segregació i la valorització dels residus, la prioritització de la minimització del rebuig. Tot això junt amb l'establiment d'una fiscalitat favorable a la disminució del rebuig i a la recuperació del recurs i a l'impuls d'estratègies de pedagogia activa i foment de canals de participació de la població en general i dels grans productors.

La recollida selectiva de les diferents fraccions dels residus domèstics es du a terme d'una manera majoritària mitjançant l'aportació dels ciutadans als diferents contenidors, repartits per tot el territori metropolità, ja sigui en vorera o en àrees d'aportació. Aquest sistema de recollida es complementa amb d'altres, com són la recollida pneumàtica (en contenidors soterrats o en centrals) les recollides porta a porta que organitzen els serveis municipals o el sector privat i les deixalleries fixes i les mòbils.

La matèria orgànica és, en pes, la fracció majoritària de les escombraries domiciliàries. L'èxit de la recollida segregada de matèria orgànica és la clau de volta del PMGRM, que fixa per a l'any 2006 un objectiu de recuperació del 30% de reciclatge de matèria orgànica sobre el total dels residus. Aquesta es pot classificar, segons el seu origen, en domiciliària, de generadors singulars i d'esporga vegetal.

El CCM a través del *Servei de recollida, transport i gestió de residus municipals* gestiona la recollida selectiva als municipis i el transport fins a les plantes de tractament de tres fraccions de residus municipals: vidre, paper/cartró, i envasos/embalatges lleugers. Actua per delegació dels 17 municipis que han volgut.

- Funcionament: es fa la recollida selectiva, la recollida porta a porta de la Mancomunitat de l'Alt Maresme i es gestionen les deixalleries de dos municipis,
- L'empresa concessionària del servei és, des de 1998, SIMMAR SL de capital mixt (Serveis Integrals de Manteniment del Maresme)

⇒ **Com hauria de ser la gestió?**

AIGUA – ABASTAMENT

⇒ **Qüestió crítica:** No integració de les xarxes d'abastament a Catalunya en general i al Maresme en particular. Dèficits de servei. Diferencials de cost

⇒Qui intervé?

Privats: captacions privades incontrolades
 Ajuntaments: gestionen la xarxa en Baixa
 CCM: gestiona la xarxa en Alta + dessaladora Tordera ---- SOREA
 ACA: titularitat ----- ATLL. (Aigües Ter Llobregat) + Consorci Besós
 EMMA ?

⇒Com és la gestió?

El CCM a través del *Servei d'abastament d'aigua potable en alta del Maresme Nord* garanteix el subministrament en alta a onze municipis del nord del Maresme i fa un seguiment acurat de la qualitat analítica del líquid. També s'encarrega de redactar, supervisar i executar projectes de reposició, manteniment i millora de les infraestructures existents.

- Funcionament: L'aigua s'extreu de pous a la part baixa del riu Tordera i de la Instal·lació d'Aigua Marina (ITAM) del delta. Es potabilitza a l'Estació de Tractament d'aigua Potable (ETAP) de Palafolls i es transporta als municipis. Cada municipi fa el repartiment en baixa als domicilis
- L'empresa concessionària del servei és, des de 1994 Sorea SA.

L'ACA dona servei a la resta dels municipis del Maresme.

⇒Com hauria de ser la gestió?

- Hauria d'integrar-se tot el servei a la mateixa xarxa
- El preu de l'aigua no ha de dependre de la localització de la població (Ex. Alt Maresme)

AIGUA – SANEJAMENT

⇒Qüestió crítica: Exigeix gestió d'incidències coordinada o única

⇒Qui intervé?

Industrials: abocaments controlats
 Residents: abocaments en xarxa
 Ajuntaments: gestionen xarxa
 CCM: gestiona abocaments dels Industrials + controla emissaris ---- SIMMAR
 ACA:

⇒Com és la gestió?

El CCM a través del *Servei de sanejament en alta d'aigües residuals urbanes* gestiona, explota i manté els 6 sistemes de sanejament en alta del sistema de sanejament en alta de tots els municipis del Maresme excepte Montgat, Tiana i Tordera. Competències delegades d'Ajuntaments i ACA.

Funcionament: Gestiona l'explotació i manteniment de 5 estacions depuradores d'aigües residuals (EDAR) i una estació de pre-tractament, 36 estacions de bombament, 84 km col·lectors en alta i 6 emissaris submarins.

L'empresa concessionària és, des de 1998, SIMMAR SL de capital mixt (Serveis Integrals de Manteniment del Maresme)

El CCM a través del *Servei d'inspecció industrial ambiental* controla tots els abocaments d'aigües residuals industrials que fan les empreses a les xarxes municipals de sanejament i als col·lectors comarcals per evitar episodis de contaminació. Actua per mitjà d'un conveni amb l'ACA.

PSARU II

⇒Com hauria de ser la gestió?

- Cal planificar a nivell de Vegueria i gestionar a nivell comarcal o si més no, tenir una mancomunió de la gestió del sanejament única per tots els municipis del Maresme.
- Cal millorar la tecnologia dels sistemes que s'apliquen i no duplicar esforços redundanment a cada municipi.

AIGUA – RIERES

⇒**Qüestió crítica:** manca de claredat en les competències “qui ha de fer què” i manca de finançament

⇒**Qui intervé?**

Ajuntaments: neteja i manteniment (no obligat)
CCM: Gestió a través de ADFs (no obligat) ---- SIMMAR (SA mixta)
ACA: neteja i manteniment – subcontractació a Forestal Catalana

⇒**Com és la gestió?**

- Conveni Ministeri Medi Ambient – Generalitat des del 1994: poques actuacions
- ACA

⇒**Com hauria de ser la gestió?**

- Resoldre la travessia urbana de les rieres i evitar inundacions, reconeixent el singular règim fluvial dels rials recurrents i procurant rescatar la capacitat laminadora dels cursos alts i mitjans.

Es destaca la importància de l'acord entre els diferents agents de la comarca sobre l'objectiu estratègic assenyalat, que suposa considerar de manera integral les rieres, des de la capçalera fins a la desembocadura (inclosa el manteniment de l'aportació de sediments a les platges), amb un tractament diferenciat en dos àmbits: artificialitzat per als trams urbans i renaturalitzador per als trams no urbans.

L'òrgan de gestió integrada de les rieres hauria de ser del CCM

Acceptant que la completa renaturalització és impossible, als trams de les rieres en sòl urbà i urbanitzable se'ls ha de donar les solucions tècniques adequades per minimitzar les inundacions, i els trams de sòl no urbanitzable s'han de renaturalitzar.

TRANSPORT PÚBLIC

⇒**Qüestió crítica:** Manca de coordinació entre entitats actuants i cobertura del territori del Maresme

⇒**Qui intervé?**

Ajuntaments: Mataró rep la subvenció transferida de l'Estat per tenir més de 50.000 habitants.
EMT: Antiga Cooperació Metropolitana de Barcelona. Titular de les línies d'autobús que donen en concessió als privats: SAGALÉS, CASAS
ATM: Consorci de diverses administracions. Planifiquen l'explotació de línies d'autobús i gestionen la integració tarifària a tota la regió metropolitana de Barcelona. Reben la subvenció transferida de l'Estat per al transport públic de municipis de més de 50.000 habitants i la gestionen conjuntament.

⇒**Com és la gestió?**

Els dos municipis del Baix Maresme integrats a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (Montgat i Teià) compten amb el suport financer i de planificació de l'ATM i els bitllets són dins del sistema integrat tarifari de l'EMT.

La resta d'ajuntaments del Maresme assumeixen l'esforç econòmic de prestació de servei en solitari i en alguns casos s'arriben a acords amb els municipis veïns per a la gestió de la flota concessionada d'autobusos. En la majoria dels casos es tracta d'un servei deficitari.

⇒**Com hauria de ser la gestió?**

- Una de les opcions que es plantegen és la integració de tot el Maresme dins la ATM per a la gestió del transport públic.
- Con sigui, sembla que el continu urbà de la ocupació residencial del Maresme requereix d'una resposta unitària i d'una gestió coordinada del servei per tal de reduir costos i millorar la qualitat del mateix servei.

SEGURETAT

⇒**Qüestió crítica:** Diversitat de cossos de seguretat i manca de coordinació. Costos de manteniment a nivell local

⇒**Qui intervé?**

Generalitat: Mossos d'esquadra

Ajuntaments: Policia municipal + Guardia urbana

⇒**Com és la gestió?**

⇒**Com hauria de ser la gestió?**

- Integrar tots els serveis de seguretat autonòmics en una única policia

EDUCACIÓ

⇒**Qüestió crítica:** Manca de coordinació interinstitucional i planificació conjunta

⇒**Qui intervé?**

Ajuntaments: manteniment escoles (vedels, ...)

CCM: dona suport al transport escolar i menjador escoles,

UPF + EUM = futura Fundació Tecnocampus

UPC: Escola Universitària de Mataró

Centre Normalització Lingüística Mataró-Maresme

Consell Esportiu del Maresme

Privats

⇒**Com és la gestió?**

El CCM a través dels *Serveis de transport escolar, menjador escolar, beques i ajuts de menjador i desplaçament, suport a la gestió de les activitats extraescolars, l'Oficina de serveis a la joventut*. Ho fa per iniciativa pròpia i per convenis amb el Departament d'Educació i la Secretaria de Joventut de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa als equipaments esportius, la planificació es fa localment sense considerar els continus urbans supramunicipals, amb la qual cosa els dupliquen esforços i no es rentabilitzen despeses.

⇒**Com hauria de ser la gestió?**

Generalitat: Planifica

Vegueria: Executa

CCM: Manteniment

Mancomunar els serveis, com les centrals de compra, i potenciar la coordinació entre les diverses institucions que treballen per l'educació o l'esport.

SANITAT

⇒**Qüestió crítica:**

⇒**Qui intervé?**

Generalitat: Planifica CAPs

CCM: -- Consorci Sanitari del Maresme

⇒**Com és la gestió?**

⇒**Com hauria de ser la gestió?**

Generalitat: Planifica
 Vegueria: executa
 CCM: manteniment
 Ajuntaments:

CULTURA

⇒Qüestió crítica:

⇒Qui intervé?

Ajuntaments: Arxius, Museus, Biblioteques, Universitat pròpia UPM

Diputació: suport tècnic-financer i Biblioteques

CCM: Universitat pròpia ---EUM; Consorci per la Normalització lingüística Maresme-Mataró

⇒Com és la gestió?

El CCM a través de *l'Arxiu històric comarcal de Mataró, la Mostra literària del Maresme*. En el primer cas ho fa segons conveni amb el Departament de Cultura de la Generalitat i l'Ajuntament de Mataró, i en el segon en coordinació amb els diferents ajuntaments.

⇒Com hauria de ser la gestió?

- CCM: centre de recursos culturals. Unitat i difusió. Centre de compres

LLEI DEPENDÈNCIA

⇒Qüestió crítica: Competència dels metges

⇒Qui intervé?

Ajuntaments:

CCM:

⇒Com és la gestió?

El CCM a través del *Servei de suport a l'atenció primària*, informa, dona suport tècnic i econòmic als Equips Bàsics d'Atenció Primària dels municipis amb menys de 20.000 habitants. També *l'Equip d'atenció a la infància i adolescència (EAIA)*, el *Servei de transport adaptat*, el *Pla Territorial de ciutadania i immigració*, el *Servei de minories ètniques*, i el de *Suport als serveis social (EBASP) en violència domèstica*, aborden les problemàtiques pròpies d'aquests col·lectius quan ho requereixen. Ho fa per mitjà d'un conveni amb el Departament de Benestar i Família i amb els ajuntaments dels Maresme.

⇒Com hauria de ser la gestió?

Els objectius estratègics de futur al Maresme en l'àmbit de l'atenció a la dependència són:

- A curt termini, abans del 2009, tenir definit un model territorial d'atenció per a les persones amb dependència i la seva gestió comarcal a partir de la constitució d'un ens de gestió.
- A mitjà termini, convertir els serveis d'atenció a les persones a la comarca en un sector competitiu i de qualitat.

Aquest model serà de responsabilitat pública, especialment en el monitoratge i control de la qualitat, mentre que en la provisió de serveis ha de facilitar de manera destacada la participació dels diferents actors privats.

Els projectes bàsics que es proposen són :

- Conceptualització del model d'atenció a la dependència. Es proposa donar continuïtat, durant el 2007, als treballs i debats derivats del Pla Estratègic Maresme 2015. Aquest inclouria tan un acompanyament tècnic del procés, com alguns estudis complementaris que permetin fer un anàlisi exhaustiu del que existeix, i dels efectes de dispersió urbana (urbanitzacions) en l'accés als serveis de proximitat.
- Desplegament del model de gestió durant el 2008. Estudiar quina de les tres fórmules que a continuació es proposen garanteix millor els principis rector del model:
 - a) Optimitzar el Consorci sanitari actual
 - b) Creació d'un nou Consorci comarcal de benestar

c) Creació d'una Agència Comarcal de serveis a les persones.

Els principis rectors sorgits dels debats i del criteri de l'equip redactor són:

- Lideratge comarcal i responsabilitat pública. Legitimada tant per la fragilitat i la vulnerabilitat del col·lectiu diana com per la distribució competencial legislativa.
- Equidistància entre criteris socials i sanitaris.
- Garantia de la continuïtat assistencial i de les transicions, tant des dels recursos socials als sanitaris com en el sentit invers.
- Accessibilitat als serveis a través dels ajuntaments, amb criteris de finestreta única.
- Adaptació i reforma dels equips socials d'atenció primària municipal per adaptar-se a la universalització dels serveis a les persones dependents.
- Gestió territorial des de la comarca de les places concertades de caràcter residencial en tots els àmbits de la dependència i dels recursos intermitjos (centres de dia, etc.).
- Inclusió d'una perspectiva d'atenció social àmplia, considerant l'àmbit socioeducatiu, el sociolaboral, el lleure, l'oci i anant més enllà de l'atenció i "cura física".
- Seguiment, estudi i monitoratge del control de la qualitat.
- Redacció de plecs de condicions mancomunats per tenir més control de les condicions de qualitat del servei i evitar la intrusió de *monopolis* sense vocació de servei. Especialment en l'externalització dels serveis d'atenció domiciliària i de la gestió dels recursos socials de centres de dia i residencials.
- Foment de la formació en l'àmbit de les dependències com garant de la qualitat: impulsar una programació coordinada i compacta de tota l'oferta comarcal; obrir-la al sector privat; incloure la formació continuada en els plecs de condicions i vetllar pel seu compliment;
- Participació de tots els actors del Maresme (privats, públics i teixit social) que garanteixin els estàndards de qualitat. Per fer-ho, proposem sectoritzacions territorials a partir dels sectors sanitaris (alt- mig- baix Maresme) i sectoritzacions específiques per determinats àmbits de la cartera de serveis (SAD, formació de cuidadors informals i formals, serveis de respir, serveis complementaris, etc.).

PROMOCIÓ ECONÒMICA

⇒ **Qüestió crítica:** Manca de coordinació i integració de les actuacions

⇒ **Qui intervé?**

Privats: patronal, sindicats, cambres de comerç, particulars

Ajuntaments: Serveis de promoció econòmica propis

CCM:--- CETEMMSA; Consorci Promoció Turística Costa del Maresme

Diputació: suport tècnic i financer (Pactes per a l'Ocupació, Consorci Turístics, Comerç)

Generalitat:

⇒ **Com és la gestió?**

El CCM a través del *Servei de coordinació del pacte territorial per l'ocupació del Maresme* i de l'*Observatori de desenvolupament local*, el *Servei de la societat de la Informació*, *Maresme Centre de Negocis*, es fa una diagnosi econòmica del Maresme, es consensuen línies estratègiques d'actuació i es dona suport als diferents ens de promoció econòmica dels ajuntaments.

⇒ **Com hauria de ser la gestió?**

- CCM: integrar funcions i organismes en una sola entitat SA

ADMINISTRACIÓ OBERTA

⇒ **Qüestió crítica:** Administració no està preparada per a la "finestreta única virtual"

⇒ **Qui intervé?**

Ajuntaments: web pròpia, majoritàriament no permet fer tràmits

CCM: web pròpia + Observatori

Diputació: suport tècnic i financer per a la creació de pàgines web

⇒**Com és la gestió?**

⇒**Com hauria de ser la gestió?**

- CCM: serveis a través d'internet. Webs versions 2.0

ENLLAÇOS

- Institut internacional de Governabilitat de Catalunya: <http://www.iigov.org/index.drt>
- www.municat.net
- <http://www.democraciaweb.org/index.htm>
- <http://codi.fmc.cat/index.asp?OPC=0>
- Informació estadística territorialitzada del personal de l'Administració de la Generalitat i de l'Administració local (01.01.2006): http://www.gencat.net/governacio-ap/administracio/estadis_comarques.htm
- <http://www.amb.es>

Entitats d'administració del Maresme que agrupen més d'un municipi (I), 2006

Entitats públiques	Entitats que agrupa	Nombr e mun.	objectius-competències
Consell Comarcal del Maresme		30	
Consorci del Serralada Litoral	Parc Ajuntament d'Alella, d'Argentona, Cabrera de Mar, Cabriels, Premià de Dalt, Teià, Tiana, Vilassar de Dalt i del Vallès, la Roca del Vallès, Martorelles, Montornès del Vallès, Santa Maria de Martorelles, Vallromanes, Vilanova del Vallès. CCM	8	La potenciació, restauració i millora del patrimoni natural, històric i arqueològic de l'espai natural. Forma de gestió: Directa
Consorci de Promoció Turística Costa Maresme	Tots els ajuntaments del Maresme excepte: 30 Arenys de Munt, Montgat, Òrrius, Sant Cebrià de Vallalta, Sant Iscle de Vallalta, CCM, Teià, Tiana i Tordera. Diputació de Barcelona. Altres: Associació de Càmpings i CV de la Província	30	a) Coordinar els interlocutors turístics de la comarca a l'efecte d'establir el consens en totes les accions i promoure una sensibilització social vers el fenomen turístic b) Coadjuvar, col·laborar i fer el seguiment dels programes previstos.
Consorci Sanitari Maresme	Ajuntament de Mataró CCM. Generalitat de Catalunya. Servei Català de la Salut. Participa a: Consorci Hospitalari de Catalunya	1	L'execució d'activitats hospitalàries, assistencials, preventives, rehabilitadores, docents i d'investigació al servei de la població resident en l'àmbit sanitari de la comarca del Maresme i la seva àrea sanitària d'influència.
Consorci per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme	Tots els ajuntaments del Maresme excepte 27 Dosrius, Tiana, Montgat. CCM. Diputació de Barcelona	27	Construcció, conservació i manteniment de les obres i instal·lacions d'una planta de tractament i eliminació dels residus i qualsevol altra activitat que puguin derivar-se de l'esmentat tractament i eliminació.
Corporació de Salut del Maresme i de la Selva	Consorci Sanitari de la Selva Hospital Sant Jaume de Calella Fundació Hospital Asil Sant Jaume de Blanes	1	L'execució d'activitats assistencials -sanitàries i socials, preventives, rehabilitadores, docents i d'investigació al servei de la població resident en l'àmbit territorial de les comarques del Maresme i la Selva i les seves àrees d'influència. Forma de ge
Hospital Sant Jaume de Calella	Consorci Hospitalari de Catalunya Corporació de Salut del Maresme i de la Selva	1	Hospital municipal Forma de gestió: directa
Organisme Autònom de l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials del Maresme	CCM		L'Escola Universitària d'Estudis Empresarials del Maresme té per objecte oferir un servei públic docent de nivell universitari, d'acord amb les condicions i límits establerts als corresponents convenis d'adscripció docent subscrits o a subscriure en el fu
Mancomunitat Intermunicipal de Serveis	Alella, Teià, Masnou	3	a) Gestionar la deixalleria situada al paratge anomenat La Bomba del terme municipal de Teià. b) La construcció i gestió d'altres deixalleries o instal·lacions complementàries que aprovi la Mancomunitat. c) La recollida de residus domèstics i comercials.
Mancomunitat de Maresme per a la Gestió de Residus Sòlids Urbans i del Medi Ambient	l'Alt Malgrat de Mar, Palafolls, Pineda de Mar, Santa Susanna	4	a) Conservació i manteniment de les obres i instal·lacions d'una planta de dipòsit i transvasament de residus sòlids urbans b) Dur a terme les accions necessàries per a la gestió, explotació i bon funcionament de la referida planta c) Recollida, transport
MC dels Municipis de Premià de Dalt, Premià de Mar, Vilassar de Mar i Vilassar de Dalt per Serv.Deixalleria	Premià de Dalt, Premià de Mar, Vilassar de 3	3	a) Construcció i manteniment de les obres i instal·lacions d'una deixalleria, destinada a ser centre de recepció de magatzematge selectiu de residus. b) Gestió, explotació i bon funcionament del servei.
BC GEST, SL	Blanes, Calella, Consorci Sanitari de la Selva, Hospital Sant Jaume de Calella	1	La gestió de l'assistència sanitària i sociosanitària de les comarques de l'Alt Maresme i la Selva i, en particular, la gestió executiva dels centres sanitaris regits per l'Hospital Sant Jaume de Calella i el Consorci Sanitari
Consell Esportiu del Maresme			
Consorci per a la TDT al Maresme sud			
Consorci per a la TDT d'alguns municipis del Maresme nord			

Font: mcrit a partir de www.municat.net

2. CONCLUSIONS DEL DEBAT ELABORADES PER L'EQUIP TÈCNIC DEL PLA

Per millorar l'eficiència en la prestació de serveis públics, el Consell Comarcal del Maresme ha de donar suport i buscar sinèrgies entre les múltiples entitats locals supramunicipals existents en el Maresme. D'altra banda, per tal d'impulsar projectes estratègics de transformació, el Maresme ha de tenir una posició més central en l'organització territorial metropolitana, i Mataró ha d'exercir un lideratge més decidit.

- L'existència d'un nombre tan elevat de municipis i per **tant l'elevada fragmentació del mapa administratiu català**, juntament amb l'autonomia municipal pel que fa a la planificació i activitat urbanística i als déficits de finançament de molts ajuntaments, constitueixen un marc de debilitat pel que fa al control del creixement urbanístic general i la coherència territorial de les infraestructures, els equipaments i els usos.
- El Maresme té **identitat geogràfica** i una història de desenvolupament econòmic comú amb la resta del litoral de Catalunya (s. XIX).
- Al mateix temps, les actuals transformacions territorials tendeixen a generar dinàmiques diferents al Baix Maresme (suburbanització residencial), Maresme Central i Mataró (articulació amb l'Arc Metropolità) i Alt Maresme i Tordera?
- Els plans i projectes emblemàtic a Catalunya, i l'**imaginari territorial** associat, se situen més en la "transversalitat interior" més que no pas en el litoral o els corredors de relació amb Barcelona. El Maresme corre el risc de no superar la seva condició perifèrica dins la Regió Metropolitana de Barcelona si no impulsa la **creació d'un lobby pro-Maresme** que compti amb el lideratge de Mataró i el suport de tots els municipis i agents socials i econòmics, per tal de constituir una veu única i major capacitat negociadora davant altres institucions de govern supralocals, autonòmiques i estatals.
- Les administracions locals catalanes han patit una **insuficiència financera** crònica que s'ha agreujat amb el temps per la pressió de les noves demandes ciutadanes, nous serveis prestats i els increments demogràfics accelerats dels darrers anys. La necessitat de dotar de més finançament i competències als ajuntaments per a què puguin oferir als ciutadans serveis que l'administració central i autonòmica estan desatenent és una evidència de general reconeixement. Cal que els governs locals vegin garantit un finançament adequat per part de la Generalitat i de l'Administració de l'Estat en el marc dels principis d'autonomia local, suficiència financera, subsidiarietat i diferenciació.
- A més de les despeses obligatòries, els ajuntaments han de fer front a les conegudes com a despeses de suplència, és a dir, els serveis d'educació, esports, ajuts socials i d'altres de primera assistència que ofereixen els municipis però que són competència de les comunitats, i que actualment, diferents estudis -avalats per la FEMP- han quantificat com del 30% dels recursos econòmics municipals, i de les que només reben el 15% de la recaptació destinada a aquestes tasques. La despesa extraordinària que fan els ajuntaments per oferir serveis que no són de la seva competència i que la ciutadania reclama, ha suposat comprometre el 33% dels pressupostos municipals, uns 244,70 euros per habitant, que s'han destinat majoritàriament a cultura, seguretat i protecció civil, promoció social, habitatge i urbanisme i educació.
- La capacitat financera dels ajuntaments no té correspondència amb les necessitats reals que es generen per causa de l'augment accelerat de residents: en els municipis turístics és necessària més policia i més neteja que en municipis no turístics amb la mateixa població censada. Només en reparacions d'actes de vandalisme, per exemple, el terme de Calella destina 0'12 M d'euros.
- En termes globals, els ingressos per l'Impost de Bens Immobles (IBI) i de les Activitats Econòmiques (IAE) que paguen les empreses hoteleres, no aconsegueixen eixugar els costos de manteniment, abastament i serveis que l'activitat genera. Actualment, s'està negociant els percentatges que haurà d'assumir cada administració per afrontar el cofinançament que es pretén que incloguin ja els pressupostos generals de l'Estat.
- Més que aplicar el principi de la subsidiarietat, la pràctica habitual ha estat una descentralització administrativa de serveis, amb una reduïda capacitat de decisió i amb recursos escassos i sovint finalistes, limitant la capacitat d'actuació dels ajuntaments.

- D'altra banda, hi ha exemples prou vàlids de gestió mancomunada: els consorcis sanitaris, el consorci de residus, el consorci turístic gestionen pressupostos multimilionaris.

Hi ha un consens general sobre:

- > Canviar de model organitzatiu de l'Administració local i supramunicipal, per poder millorar la gestió dels serveis que presten, millorant la qualitat i fent front a limitacions pressupostàries creixents.
- > Per afrontar la complexitat creixent de les dinàmiques metropolitanes, derivada de la major interdependència dels processos que hi tenen lloc, cal augmentar significativament la intel·ligència corporativa de les institucions públiques, i adaptar les seves competències i el territori sota la seva jurisdicció per fer-les més eficients, en la direcció de la gestió integrada.
- > El Consell Comarcal hauria de garantir els serveis als consorcis i coordinar els projectes transversals del Maresme. Les funcions serien: gestionar serveis supramunicipals dels municipis, coordinar i donar servei als organismes supramunicipals que intervenen en el territori, garantir l'execució dels projectes definits en el Pla estratègic territorial Maresme 2015. El Consell Comarcal podria ser un aglutinador sense pes polític, i aplicar el criteri polític a través dels Consells d'Alcaldes.
- > Per aprofundir en els processos de presa de decisió oberts a la participació ciutadana i a la cooperació institucional cal establir mecanismes permanents d'observació i d'anàlisi i promoure la formació contínua dels tècnics municipals.